

maar naar een opperwezen zonder overheersend geslacht. Wie uit 'het veld' meer weet of te weten komt over de betekenis van tweeslachtige beelden bij de verschillende tribale volkeren, laat het ons graag weten.

Marchinus Hofkamp

Ogoni bewegende kaak - h 19

bronvermeldingen

Litteratuur hermafroditisme :

- [a] - "Onverwachte Aspecten in de Dogonkunst" - M.Hofkamp'12
- [b] - "African Art Western Eyes" - Susan M. Vogel 1997
- [c] - "Ways of the rivers" - M.G. Anderson & P.M. Peek 2002
- [d] - "Tanzania" - uitg. Jens Jahn - Haus der Kulturen der Welt 1994
- [e] - "Memory" - Luba Art and Making of History - M&R.Roberts 1996

Afbeeldingen hermafroditisme :

- afb 1 - <http://www.towleroad.com>
- afb 2 - Hermaphroditus Wikipedia
- afb 3 - "Onverwachte Aspecten in de Dogonkunst" - M. Hofkamp
- afb 4 - Dogon, als 3
- afb 5 - Dogon, als 3
- afb 6 - Bamanan, partic.collectie
- afb 7 - Senufo, www.artoftheancientworld.com
- afb 8 - Senufo, partic.collectie
- afb 9 - Lobi, collectie Gi Mateusen
- afb 10 - Gurunzi, partic.collectie
- afb 11 - Baule, partic.collectie
- afb 12 - Ashanti, collectie Gi Mateusen
- afb 13 - Ijo, "Ways of the rivers" - M.G. Anderson & P.M. Peek 2002
- afb 14 - Mumuye, collectie Gi Mateusen
- afb 15 - Azande, www.ancienttribal.com
- afb 16 - Azande, collectie Gi Mateusen
- afb 17 - "Memory" - Luba Art and Making of History - Roberts 1996
- afb 18 - "Tanzania" - Jens Jahn - Haus der Kulturen der Welt 1994

Foto's op het achter- en voorblad tonen een object uit de verzamelingen

van 2 van onze leden. Elk verzamelend lid krijgt bij toerbeurt de gelegenheid om een voorwerp uit zijn verzameling op deze manier te exposeren. Een object waarmee hij/zij om welke reden dan ook een bijzondere band mee heeft. Over de reden daarvan wordt hieronder verteld. Voor het achterblad van deze editie is het woord aan : **Guus van den Boogaard**

Kroeskam.

Met kerstmis 1973 kwam ik in de binnenlanden van Suriname een kammensnijder tegen. Na een gesprekje bleek dat hij wel twee van die kroeskammen wilde verkopen. Hoewel ik zelf geen Afro-kapsel had, wat in die tijd mode was, besloot ik ze toch te kopen. Dat dit het begin van een kleine verzameling was kon ik toen niet vermoeden.

De kam die hier afgebeeld is kocht ik in Zambia in 2006. Voordat ik het binnenland in zou gaan verbleef ik een paar dagen in Lusaka om te acclimatiseren. In een klein 'restaurantje' lagen in een hoekje een paar kammen. Ze bleken te koop en dit was er één van.

Hoewel ik geen kenner ben doen de ogen en het kapsel me denken aan Oost-Congolese (Luba/Hemba) invloeden. Gesneden door een Congolese vluchteling of meegenomen uit Congo? Ik vind zelf dat deze kam mooi gesneden is en expressief van vorm. Ze heeft een ereplaats in mijn verzameling gekregen.

opmerking redactie :

De aparte, en eigenlijk erg ongemakkelijke houding van de benen is karakteristiek voor veel Luba-sculpturen. Deze houding zie je ook in allerlei karyatide krukjes terug. Harry Leyten (voormalig conservator Tropenmuseum) legde hierbij uit, dat in deze bijzondere houding vooral vruchtbaarheid wordt benadrukt, door het directe contact van het vrouwelijk genitaal met de aarde, bron van alle vruchtbaarheid.

Guus van den Boogaard

